

Verslag Dialoogavond' Sporten over grenzen' d.d. 25 september 2019

THEMA

Sporten over grenzen

In de voetbalkantine van de KVVA was een kleine groep geïnteresseerden en belanghebbenden naar deze dialoogavond gekomen, bestuurders van verenigingen, raadsleden en tot ieders verrassing burgemeester Lucas Bolsius.

Deze dialoogavond werd in het kader van de Vredesweek -met als thema 'Vrede verbindt over grenzen' - georganiseerd door het Amersfoorts Platform voor Levensbeschouwingen en Religies.

Paul van der Harst, voorzitter van dit Platform, opende de avond:

'Het thema nodigt uit om de grenzen op te zoeken en te onderzoeken.

Want aan de andere kant van de grens wacht vaak een wereld aan ontmoetingen en mogelijkheden. Veel mensen leven steeds meer in de eigen sociale omgeving, en spreken steeds minder mensen met een andere achtergrond. Polarisatie ligt dan op de loer. En dat terwijl vreedzaam samenleven met mensen met een andere achtergrond goed mogelijk is. Elke dag zetten vele duizenden mensen in heel Nederland zich in voor een inclusieve samenleving'. Paul vervolgt zijn inleiding en zegt onder meer dat er steeds meer aandacht komt voor het thema sociale diversiteit of 'exclusiviteit', zowel bij het ministerie VWS, als bij verenigingen en sportbonden.

Na de twee sprekers, Harun Keskin en Jan van Tilborg gaan de deelnemers in groepjes met elkaar in gesprek over stellingen.

Als eerste is het woord aan Harun Keskin, sporter, politicus en betrokken bij KVVA geeft een inleiding en zijn visie op het thema. Harun vertelt over zijn jeugd, geboren in Amersfoort, ouders in de jaren zestig naar Nederland gekomen. Als kind werd hij lid van KVVA, Katholieke Voetbal Vereniging Amersfoort. Het maakt niet uit dat hij moslim is. Sport kan dus wel verbinden.

Jan van Tilborg, ex-voorzitter van de basketbal vereniging Crackersjack gaf inzicht in de ontwikkelingen van de vereniging, hoe een 'slapende' club weer enthousiast werd en aandacht kreeg voor de gehandicaptensport. Jan van Tilborg gaf voorbeelden hoe dit samen gaat met vernieuwing en verbreding in de vereniging.

Er ontstonden boeiende gesprekken aan de hand van de stellingen.

1. Voor mij, voor onze vereniging is 'Sport over grenzen' is een (niet) te bereiken ideaal omdat.....
2. Diversiteit binnen sportverenigingen heeft wel / geen invloed op het totaal van de samenleving .

Uit de inleidingen en de geanimeerde groeps gesprekken daarna, halen we een drietal hoofdlijnen:

Verenigen, verbinden en veranderen:

Verenigen

Dit werkwoord werd ingebracht door Jan van Tilborg vanuit zijn ervaringen met basketbal vereniging Crackerjacks (hij verwijst naar de Groningse RU kerndocent Berend Rubingh die 'verenig-kunde' propageert). Met dit werkwoord is hij in zijn vereniging aan de slag gegaan met de vraag hoe kan de vereniging meer doen aan ver-enigen. Het werd een beleids-werkwoord. Dat leidde tot de vraag hoe je bij voorbeeld meer met andere doelgroepen kunt gaan werken. Op andere manieren kunt gaan werken.

Verenigen vraagt ook om het benoemen van een proces. Bij CJVV hebben ze een Cultuurkaart ontwikkeld in tientallen sessie met de leden: 'wat zijn de kernwaarden van onze vereniging'. Ieder nieuw lid krijgt die kaart aangeboden, zodat ze weten waarvoor de vereniging staat. Dat is nodig want het gevoel samen een ver-eniging te zijn moet steeds worden gevoed. Wij-en-zij zit diep in mensen. Een kwakkelend team met wat oudere allochtone spelers krijgt

gelukkig nieuwe aanwas: vijf jonge spelers met Turkse wortels: dat gaat niet vanzelf goed. Frustratie steekt de kop op.

Het dragen van een vereniging kost inzet van allen. Voor kinderen gaan veel dingen vanzelf, maar ouders langs de lijn staan ook te vaak aan de kant. Steeds dezelfde die naar een wedstrijd rijden. Laat het niet liggen.

Verbinden

Sporten geeft kansen om juist die mensen te ontmoeten die anders niet zo snel binnen je blikveld komen. Basketbal kan je ook spelen in een rolstoel en wat gebeurt er nu als rolstoelers en lopende spelers naast elkaar trainen. Kan een loper leren invallen als er bij de rolstoelers mensen te kort zijn?

Naast het terrein van de KVVA is een Cruyffcourt. Daar spelen jongeren en die zijn uitgenodigd: is het wat met ons mee te spelen? En inderdaad, er is een aantal van die jongeren mee gaan doen.

Verbinden tussen mensen met verschillende culturele achtergrond is een groot goed, maar het kan ook stroef zijn: een speler met Turkse wortels draagt een shirtje met het embleem van de Turkse nationale ploeg. Reactie: 'moet je dat van Erdogan?'. Als hij een shirtje draagt met de Nederlandse leeuw, dan krijgt hij van sommigen uit hoek van de 'gekleurde' spelers scheve ogen die zeggen; moet jij je zo nodig aanpassen?

Een mooie kans: een AZC vlak om de hoek. Kinderen mee laten voetballen. Maar van de ouders aldaar is hiervoor geen enkele ondersteuning. Alles moet komen van de club (in dit geval KVVA). Hiervoor was een potje. Maar die steun vanuit de gemeente is weggevallen. Gemiste kans.

Verbinden kán soms worden bevorderd door regels op te stellen die rekening houden met de verschillen. Als teams te eenzijdig van samenstelling worden kan dat de 'vlucht' opleveren van de oude kring. Vaak: als een ploeg té zwart wordt vluchten de witten. Om dit te voorkomen is de opname van gekleurde spelers soms beperkt. Maar wat doe je nu als vijf vrienden met Marokkaanse wortels sámen in een team willen spelen? Handhaaf je dan je regels? Of probeer je het en geef je hun vriendschap in het team de ruimte? Het is proberen met vallen en opstaan.

Verbinding zit niet vanzelf in hoofden en harten. Als je niet wordt opgesteld dan doet dat pijn. De trainer krijgt de schuld: 'hij discrimineert'. Ook al is die trainer zelf van Turkse afkomst. Prinsjes-gedrag, hoe ga je daar mee om?

Veranderen

Als je naar buiten treedt dan moet je ook aanpassen. Basketballen op straat biedt je aan in spelletjes van drie tegen drie. Je biedt clinics aan waar mensen kunnen kennismaken met jouw sport. Veranderen is iets waar je voor open moet staan. Soms moeilijk zoals de eerste stap naar een biljartvereniging in je kantine. Vier groene tafels toelaten in je eigen honk, andere mensen? Maar als je zo'n stap zet dan kan er iets onverwachts gebeuren. De biljarters komen naar jouw wedstrijd kijken. De basketballers vinden het leuk om eens een biljartje te leggen. Noodzaak tot veranderen kan een enorme kans bieden: de ijssportvereniging organiseert het skeeleren. Een voetbalvereniging kan zichzelf verbreden tot een algemene aanbieder van sport (zoals dat multisportclub Feijenoord in Rotterdam handbal, zaalvoetbal, basketbal en honkbal kent naast het bekende voetbal).

Gebouwen en accommodaties geven kansen om naast de oorspronkelijke sport nieuwe activiteiten op te pakken. kantines worden al veel gebruikt voor allerlei bijeenkomsten. Maar ook de velden vragen om nieuwe groepen. Loopvoetbal voor ouderen bij voorbeeld.

Veranderen duurt lang. Tientallen jaren heeft het geduurd eer het vrouwenvoetbal werkelijk kon doorbreken. In dit geval zie je ook dat een plek in het systeem echt bevochten moet worden tegenover gevestigde belangen. In plaats inruimen voor vrouwen werd ook gezien als een verkleining van de mogelijkheid voor jongens en mannen om op hún manier te spelen. Nu: door vrouwenvoetbal ook een nieuw publiek voor de sport. Gaat de sfeer rond deze sport ook veranderen? Mag het een beetje meer gaan lijken op de gang van zaken rondom volleybal en rugby?

Veranderingen komen ook van buiten: woningbouw kan de samenstelling van een wijk veranderen. En dus ook je vertrouwde club: wrijvingen, verloop. Het gaat niet vanzelf goed. Benoem de pijnpunten, ontwikkel positieve actie.

Veranderingen in de sport maken zeker het verschil in de maatschappij. De emancipatie van vrouwen op het sportveld is een belangrijke stimulans voor emancipatie in de samenleving.

Tot slot

Wellicht een kleine groep, die deze avond in de kantine van KVVA bijeen was, maar de uitkomst was hoopgevend.

Samenvattend kon worden geconcludeerd, dat er in de verenigingen, door de bestuurders veel gedaan wordt om de diversiteit en inclusiviteit in de verenigingen te bevorderen. Maar ook voor de individuele sporter en niet-sporter wordt hard gewerkt om mensen te motoveren; beweeg!

Dank aan de sprekers, dank aan de deelnemers en dank aan de inzet van de mensen van KVVA die zorgden voor hapjes en drankjes en faciliteiten.

Amersfoorts Platform voor Levensbeschouwingen en Religies en Ambassade van Vrede Amersfoort